

Wet zorg en dwang

carint
reggeland

*Voor uw veiligheid
en vrijheid*

waardevol *leven*

Welke risico's kunnen uw vrijheid beïnvloeden?

Vallen, dwalen en onrust zijn risico's die de vrijheid en veiligheid van onze cliënten kunnen beïnvloeden. En waarbij soms toezicht of beschermende maatregelen gewenst zijn. Nieuwe ontwikkelingen, zoals toezichthoudende technologie, bieden de mogelijkheid om zorgmedewerkers extra oren en ogen te geven. Dat voorkomt ernstig nadeel* voor cliënten of iemand anders, maar kan wel als beperkend ervaren worden en dus als onvrijwillige zorg gezien worden. Het is afhankelijk van de situatie van de cliënt voor welke technologie of beschermende maatregelen er gekozen wordt.

Wat is de Wet zorg en dwang?

De Wet zorg en dwang (kortweg Wzd) vervangt de Wet BOPZ en is er om vrijheidsbeperking tegen te gaan. Het uitgangspunt van de nieuwe wet is 'Nee, tenzij'. Dat betekent dat vrijheidsbeperking of onvrijwillige zorg in principe niet mag worden toegepast, tenzij er sprake is van ernstig nadeel of het risico erop voor de cliënt of zijn/haar omgeving.

**Op pagina 5 leest u wat 'ernstig nadeel' inhoudt.*

De Wet zorg en dwang is er om uw vrijheid en veiligheid te waarborgen.

De Wzd regelt de rechten van mensen met een verstandelijke beperking en mensen met een psychogeriatrische aandoening (zoals dementie). De wet regelt wanneer onvrijwillige zorg kan worden ingezet; welke besluitvormingsprocedure daaraan vooraf gaat en wanneer evaluatie van onvrijwillige zorg moet plaatsvinden.

Wat is onvrijwillige zorg?

Onvrijwillige zorg is zorg waarmee de cliënt of zijn/haar wettelijk vertegenwoordiger niet instemt. Zorg is óók onvrijwillig als de wettelijk vertegenwoordiger heeft ingestemd, maar de cliënt zich ertegen verzet. Er is géén sprake van onvrijwillige zorg als een cliënt wilsbekwaam is en instemt met de zorg, maar de wettelijk vertegenwoordiger tégen de zorg is. Onvrijwillige zorg mag alleen als uiterste redmiddel ingezet worden. De Wzd stelt daarmee de vrijheid van cliënten centraal.

Voorbeelden van onvrijwillige zorg zijn:

- Medische of therapeutische maatregelen tegen de wil van de cliënt.
- Het toedienen van voeding en medicatie (maar ook douchen) tegen de wil van de cliënt.
- Het beperken van de bewegingsvrijheid tegen de wil van de cliënt.
- Het insluiten van een cliënt, zonder diens instemming.
- Toezicht houden op een cliënt, zonder instemming.
- Zonder toestemming controle uitoefenen op middelen die het gedrag beïnvloeden.

Voor wie?

Binnen Carintreggeland is de Wzd van toepassing op cliënten met een Wlz-indicatie voor langdurige zorg en waarbij een diagnose is gesteld door een arts dat er sprake is van een psychogeriatrische aandoening. Ook voor een cliënt die nog zelfstandig thuis woont, géén indicatie heeft voor langdurige zorg, maar wel is aangewezen op zorg vanwege een psychogeriatrische aandoening is deze wet van toepassing.

Vrijheidsbeperkende maatregelen worden in principe niet toegepast. Tenzij er sprake is van ernstig nadeel (of het risico daarop) voor de cliënt of zijn/haar omgeving.

Wat is wilsonbekwaam?

Iemand met de diagnose dementie is wilsbekwaam, ténzij is vastgesteld dat hij of zij wilsonbekwaam is voor beslissingen. Dit kan per situatie verschillen. De Wzd zegt dat een deskundige (bijvoorbeeld een arts of een GZ-psycholoog) de wilsonbekwaamheid moet vaststellen.

Deze deskundige mag niet de eigen arts zijn.

Als iemand wilsonbekwaam is, neemt zijn/haar wettelijk vertegenwoordiger de beslissingen. Bijvoorbeeld een mentor, partner, ouder, broer of zus.

Verschillen tussen wilsonbekwaam en wilsbekwaam

Iemand is wilsonbekwaam als hij of zij per situatie/beslissing:

- de informatie over zijn/haar zorg of behandeling niet kan begrijpen en afwegen.
- niet begrijpt wat de gevolgen van zijn/haar besluit zijn.
- niet weet dat hij/zij een besluit neemt.

Iemand is wilsbekwaam als hij of zij per situatie/beslissing:

- de informatie over zijn/haar zorg of behandeling kan begrijpen en er goed over kan nadenken.
- begrijpt wat de gevolgen van zijn/haar besluit zijn.
- weet dat hij/hij een besluit neemt.

Als iemand wilsonbekwaam is, neemt zijn of haar wettelijk vertegenwoordiger de beslissingen.

Wat is onze visie op vrijheid en veiligheid?

Ons uitgangspunt is dat de zorg aan en voor onze cliënten zoveel mogelijk op vrijwillige basis plaatsvindt. Met respect voor de situatie van de cliënt. En aansluit op de behoefte, voorkeur, waarden, het eigen tempo en de wensen van de cliënt en/of zijn of haar vertegenwoordiger. We beperken de bewegingsvrijheid van onze bewoners en cliënten niet, tenzij het niet anders kan.

Wat is ernstig nadeel?

Onvrijwillige zorg wordt alleen ingezet wanneer het niet anders kan; dus om ernstig nadeel te voorkomen. In de Wet zorg en dwang staat dat er sprake is van ernstig nadeel wanneer bijvoorbeeld de volgende situaties voorkomen. Of als de kans groot is dat dit gebeurt.

- Er is gevaar dat de cliënt, of iemand anders, overlijdt.
- De cliënt of iemand anders raakt ernstig gewond of heeft veel pijn. Bijvoorbeeld door uitdroging of ondervoeding.
- De cliënt is ernstig (lichamelijk of psychisch) verwaarloosd of depressief.
- De cliënt voelt zich niet meer veilig; bijvoorbeeld omdat anderen zeggen wat hij/zij moet doen.
- Het gedrag van de cliënt maakt anderen agressief.
- De algemene veiligheid van personen of goederen (spullen) is in gevaar.

Onze afspraken

Zorgplan en stappenplan

De Wzd stelt eisen aan het maken van afspraken over zorg. Wij leggen deze vast in een zorgplan. De wet regelt dat de cliënt alleen zorg krijgt die in het zorgplan vermeld staat. De zorg sluit zoveel mogelijk aan op de zorgbehoefte van de cliënt.

Zorgverantwoordelijke

De verantwoordelijkheid voor het maken, uitvoeren en het evalueren van het zorgplan met betrekking tot onvrijwillige zorg is in handen van een verpleegkundige. De Wzd noemt dit de zorgverantwoordelijke. De naam van deze medewerker vindt u in het zorgplan.

Maatwerk

Als onvrijwillige zorg echt de enige manier is om ernstig nadeel voor de cliënt met een beperking of zijn/haar omgeving te voorkomen, wordt dat gerapporteerd in het zorgplan. Onvrijwillige zorg is altijd maatwerk. Dit betekent dat de onvrijwillige zorg moet passen bij de bewoner of cliënt die de zorg krijgt.

Rechten en plichten en de Wzd

Cliënten met een psychogeriatrische aandoening krijgen meer rechten door de invoering van de Wzd.

Ze hebben recht op:

- Een wettelijk vertegenwoordiger. Als er geen wettelijk vertegenwoordiger is, zal Carintreggeland de kantonrechter vragen een mentor te benoemen.
- Advies en bijstand van een onafhankelijke cliëntvertrouwenspersoon. De vertegenwoordiger van de cliënt kan hier ook gebruik van maken.
- De mogelijkheid een klacht in te dienen over zaken die te maken hebben met onvrijwillige zorg.

*U kunt advies vragen
aan een onafhankelijke
cliëntvertrouwenspersoon.*

Meer informatie?

Meer informatie over Carintreggeland, de visie van Carintreggeland op Waardevol Leven, over de diensten en producten van Carintreggeland of over de klachtencommissie en de cliëntvertrouwenspersoon vindt u op onze website www.carintreggeland.nl

Klachten over onvrijwillige zorg

Als u overweegt een klacht in te dienen over 'onvrijwillige zorg' kunt u advies vragen aan een onafhankelijke cliëntvertrouwenspersoon. Dit is géén medewerker van Carintreggeland.

Contactgegevens cliëntvertrouwenspersoon

Marian Stevelink,
voor vragen, problemen of een klacht over onvrijwillige zorg.
(Landelijk Steunpunt Medezeggenschap):
Telefoon: 06 - 213 741 39
E-mail: m.stevelink@hetlsr.nl
www.hetlsr.nl

Carintreggeland is aangesloten bij de Klachtencommissie Onvrijwillige Zorg (KCOZ). U kunt uw klacht over 'onvrijwillige zorg' indienen via de klachtenfunctionaris van Carintreggeland.

Op onze website www.carintreggeland.nl leest u meer over onze klachtenregeling.

Overheidsinformatie

Meer informatie over de Wet zorg en dwang en de laatste ontwikkelingen daaromtrent vindt u op de website van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport: www.dwangindezorg.nl/wzd

In uw zorgdossier staat de naam vermeld van uw zorgverantwoordelijke verpleegkundige.

Waardevol leven

We zien en horen u. We luisteren. Ook wanneer het dagelijks leven moeilijker wordt, doen we er alles aan om het leven voor u waardevol te laten zijn. We leggen de nadruk op uw gezondheid. Op wat u wél kunt. Op wat waarde toevoegt aan de kwaliteit van uw leven. En hoe wij u daarbij kunnen ondersteunen.

We zijn er wanneer u ons nodig heeft. Op ieder moment in uw leven. Iedere dag.

We zijn er voor u. Altijd.

Carintreggeland

Postbus 506
7550 AM Hengelo

T (088) 367 70 00

E info@carintreggeland.nl
www.carintreggeland.nl